

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2016 жылғы 8 сәуірдегі
№ 266 бұйрығына 12-қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 186-қосымша

**Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптары үшін
«Дене шынықтыру» пәні бойынша үлігілік оқу бағдарламасы**

1. Түсіндірме жазба

1. Оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы № 1080 қаулысымен бекітілген Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген.

2. Оқу бағдарламасы оқушылардың жас ерекшеліктерінің танымдық мүмкіндіктеріне сәйкес әр оқу пәнінің мазмұны мен білім, білік, дағдыларының көлемін анықтайтын оқу-нормативтік құжат болып табылады.

3. Оқу бағдарламасы оқыту процесін оқушылардың пән салалары бойынша білім мен біліктерді саналы түрде меңгеруі үшін әр пәннің әдістемелік әлеуетін қолдануға, оқу, жоба, зерттеу іс-әрекеттері тәсілдерін меңгеру арқылы дербестігін дамытуға, әлеуметтік-мәдени кеңістікте орнын таба білуі үшін біліктерді меңгеруге бағыттайды.

4. Оқу бағдарламасында оқу-нормативтік құжаттың дәстүрлі міндеттері заманауи мектепте білім беру процесін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдерімен үйлесімді сабақтасқан. Оқытудағы тәсілдер пән бойынша оқу бағдарламасының түбегейлі жаңа құрылымын құруға негізгі бағдарлар болып табылады.

5. Құндылыққа, іс-әрекетке, тұлғаға бағдарланған коммуникативтік тәсілдер білім берудің классикалық негізі ретінде оқыту мақсаттарының жүйесі мен білім беру процесі нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылды, бұл оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Қазіргі кезеңде оқушының өз бетімен білімге ие болу барысында оның белсенді іс-әрекетін ұйымдастыру оқу процесіне қойылатын негізгі талаптардың бірі болып табылады. Бұл тәсіл пәндік білімді, әлеуметтік және коммуникативтік дағдыларды ғана емес, сонымен бірге өзінің жеке мүдделері мен болашағын сезінуге, сындарлы шешімдер қабылдауына мүмкіндік беретін тұлғалық қасиеттерді де меңгеруге ықпал етеді.

7. Мұғаліммен бірлесіп шығармашылықпен айналысу және серіктес, кеңесші ретінде мұғалімнің қолдауы кезінде оқушының белсенді танымдық

кабілеті тұрақты сипатқа ие болады. Тұлғалық-бағдарлық білім беруді осындай сипатта жақсарту білім беру процесіне барлық қатысушылардың өзара қарым-қатынасында өктемшілікке жол бермей, ынтымақтастығы үшін алғышарттарды құрайтын оқытудың алуан түрлі интерактивті әдістерін қолдану кезінде мүмкін.

8. Диалогтік және рефлексивті технологияларды қолдану оқушылардың жоба және зерттеу жұмыстарын ұйымдастыруымен сабақтасады. Оқу процесін ұйымдастырудың барлық инновациялық тәсілдері оқытуды білім, идеялар және іс-әрекет тәсілдерімен белсенді түрде алмасуды көздейтін оқушының шынайы шығармашылық процесіндегі қарым-қатынас моделіне айналдырады.

9. Нақты пәннің оқу бағдарламасы жергілікті сипаттағы материалдарды (нысандар, кәсіпорындар, ақпарат көздері) пайдалануға бағытталған оқу-жобалау іс-әрекеттерін ұйымдастыру арқылы танымдық және әлеуметтік тұрғыдан оқушының белсенділігін арттыруға мүмкіндік береді. Осы пәннің оқыту мақсаттары аясында жүзеге асырылатын тәрбиелік сипаттағы жоба жұмысын ата-аналармен, жергілікті қауымдастық өкілдерімен бірлесе отырып, ұйымдастыруға болады.

10. Әр пәннің оқу бағдарламаларында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты оқушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

11. Көптілді оқу ортасын құрудағы әр пән қосқан үлесі үш тілде білім беру саясатын жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Тіл үйретудің негізі болып табылатын коммуникативтік тәсіл әрбір оқу пәнінің түрлі оқу жағдаяттарында білім және білікпен алмасу, тілдік және сөйлеу нормалары жүйесін дұрыс қолдану сияқты тәсілдер арқылы оқушылардың сөйлеу әрекеттерін дамытудың жетекші қағидасы ретінде қарастырылады.

12. Пән мазмұнын меңгеру және оқу мақсаттарына қол жеткізу процесінде оқушылардың ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, атап айтсақ: қажетті ақпаратты іздеу, өңдеу, алу, құру және көрсету, ақпараттар және идеялармен алмасу үшін бірлесіп әрекет ету, жабдықтар мен қосымшаларды кең ауқымда қолдану арқылы өз жұмысын бағалау және жетілдіру сияқты қолдану дағдыларын дамыту үшін алғышарттар/жағдайлар жасау керек.

13. Оқу бағдарламасында оқу пәнінің мазмұнын анықтаудың негізі болып табылатын оқыту мақсаттарының жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелері қалыптастырылған. Мазмұны тұрғысынан оқу бағдарламалары оқушыны өзін-өзі оқыту субъектісі және тұлғааралық қарым-қатынас субъектісі ретінде тәрбиелеуде нақты оқу пәнінің қосатын үлесін айқындайды.

14. Оқу бағдарламалары білім беру құндылықтарының өзара байланысы мен өзара шарттылығына негізделген тәрбиелеу мен оқытудың біртұтастығы қағидасын және нақты пәнді оқыту мақсаттарының жүйесі бар мектепті бітіргеннен кейінгі нәтижелерін іске асыруға мүмкіндік береді.

15. Оқу бағдарламаларының тек пәндік білім мен білікке ғана емес, сонымен қатар, кең ауқымды дағдылардың қалыптасуына бағыттылғаны оның ерекше өзгешелігі болып табылады. Оқыту мақсаттарының құрастырылған жүйесі: білімді функционалдық және шығармашылық қолдану, сын тұрғысынан

С.И. Вязов

ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану, қарым-қатынас жасаудың түрлі тәсілдерін қолдану, топпен және жеке дара жұмыс істей алу, мәселелерді шешу мен шешімдер қабылдау сияқты кең ауқымды дағдыларын дамытуға негіз болады. Кең ауқымды дағдылар оқушының мектептегі білім алу тәжірибесінде де, келешекте мектепті бітіргеннен кейін де жетістігінің кепілі болып табылады.

16. Экономикадағы заманауи инновациялар, еңбек нарығындағы өзгерістер оқушылардың күрделі міндеттерді шешу үшін немесе оларды шешудің жаңа тәсілдерін табу үшін жағдаятқа, идеялар мен ақпараттарға талдау жасау және бағалауға, алған білімі мен тәжірибесін жаңа идея мен ақпаратты жинақтау үшін шығармашылық қолдануға мүмкіндік беретін дағдылар жиынтығын меңгеру қажеттілігіне себепші болады. Жігерлілік, алғырлық, өзгерістерге дайындығы, байланысқа бейімділігі сияқты тұлғалық қасиеттер өзекті болып отыр.

17. Нақты пән бойынша күнделікті білім беру процесінің мазмұны оқу мақсаттарына бағынады және оқушылардың меңгерген білім, білік және дағдыларын кез келген оқу процесінде және өмір жағдаяттарында шығармашылықпен пайдалану даярлылығын қалыптастыруға, жетістікке қол жеткізуде қажырлылықты дамытуға бағытталған, өмір бойы білім алуға ынталандырады.

18. Органикалық бірлік пен кең ауқымдағы дағдыларда жеке қасиеттердің дамуы: «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «кұрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты білім берудің басты құндылықтарына оқушыларды дағдыландырудың негізі болып табылады. Бұл құндылықтар оқушының тәртібі мен күнделікті іс-әрекеттерін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдары болуы тиіс.

2. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту мақсаты мен міндеттері

19. «Дене шынықтыру» бағдарламасының мақсаты оқушыларды дене шынықтырудың негіздерімен таныстыру болып табылады, нақты айтқанда, олардың спорттық-спецификалық қозғалу дағдылары мен дене бітімі (физикалық) қабілеттерін меңгеруімен қатар, салауатты денені шынықтырудың дамуына ықпал етеді.

20. «Дене шынықтыру» пәні бойынша бағдарлама кезең-кезеңімен жүзеге асырылатын оқу жоспарын ұсынады, бұл жоспар оқушылардың физикалық іс-әрекеттің түрлері бойынша білімдерін, түсініктерін және дағдыларын дамытуға ықпал етіп, сол уақытта олардың жеке гигиена, психикалық денсаулық және салауатты өмір салтының қағидалары сияқты аспектілер тұрғысында жалпы дамуын жақсартады.

21. Бұл мақсатты жүзеге асыру үшін бастауыш мектеп оқушыларды оқытуға арналған оқу бағдарламасының келесі міндеттерін іске асыруы тиіс:

1) дене денсаулығының және рухани денсаулықтың негізін қалайды, бұл әлеуметтік дағдыларды дамытуға, тұлғалық дамуға оң әсер етеді;

2) оқушыларды өздерінің физикалық және психологиялық денсаулықтарын түсінуге және нығайтуға ынталандырады;

3) дене шынықтыру және спорт саласындағы теориялық білімдері мен тәжірибелік дағдыларын дамытуға жағдай жасайды;

4) оқушылардың қозғалыс дағдыларын дамытады, атап айтқанда, олардың төзімділігін, ширақтығын, күшін, ептіліктерін және икемділігін дамытуға әсер етеді;

5) оқушылардың Отанға деген патриоттық сезімін ұялатуға, бір-бірін құрметтеуге, командалық жұмыс дағдыларына, жауапкершілік пен өзара түсіністікке тәрбиелейді;

6) оқушылардың өз өмірлерінде салауатты өмір салтын ұстануға және үйренген дене қимыл дағдыларын алдағы уақытта қолдануға ынталандырады;

7) оқушылардың жалпы адамзат мәдениетінің бір бөлігі ретінде дене шынықтыру пәні туралы өз көзқарастарын қалыптастырып, осы саладағы білімдерін дамытуға мүмкіндік береді.

22. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту оқушыларға:

1) пән туралы білімдерін, шеберліктері мен дағдыларын күнделікті өмірлерінде қолдануға;

2) қимыл-қозғалыс дағдыларын жақсарту және оқушылардың дене дамуын жетілдіру қажеттіліктерін бағалауға;

3) адамгершілік қасиетін дамытудың маңыздылығын түсінуге және әділ бәсекелестік пен өздерін үздіксіз дамытудың қажеттілігін түсінуге;

4) жеке гигиена туралы ережелерін сақтау қажеттілігін түсінуге;

5) дене қимыл-қозғалыс жаттығулары адамның дене және дене энергиясының жүйелеріне әсерін білуге;

6) өзінің және басқалардың дене жағдайын бағалауға;

7) сыни тұрғыдан, шығармашылық ойлау қабілеттерін және коммуникативтік дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

3. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

23. Құндылықтарға бағытталған тәсілдер:

1) оқытудағы құндылықтарға бағытталған тәсіл – ол оқу әрекетін белгілі бір құндылықтар тұрғысынан ұйымдастыру және жүзеге асыру, нәтижелерге қол жеткізу және пайдаланудың тәсілі. Құндылыққа бағытталған ұстаным оқушы тұлғасының бойында мақсатты түрде құндылықтар жүйесін қалыптастырады;

2) құндылықтарға бағытталу – ол тұлғаның өз әрекетінде жетекшілікке жекелеген құндылықтарды тандап алу (құндылықтарды бағдарлау қабілеттілігі) қабілеттілігі (қасиеті) және оларды өзінің әлеуметтік маңызды құндылықтары ретінде сезіну және қабылдау қабілеттілігі;

3) құндылықтарды жүзеге асыру дегеніміз құндылықтардан шығатын талаптарға сай болу және күнделікті өмірді сол талаптарға бағындыру. Құндылықтардың мәні қоғамда сәтті әрекет ету үшін қажетті ережелерді, дағдыларды, өмір салтын, жүріс-тұрысты қалыптастыруда көрініс табады;

4) құндылықтар – қоғам қолдайтын және адамдардың көпшілігі мойындайтын белгілі нысандардың және құбылыстардың, адамдық қасиеттер мен өзін-өзі ұстау ережелерінің тұлғалық және әлеуметтік-мәдени маңыздылығы. Құндылықтар тұлғаны ынталандырудың өте маңызды факторы ретінде жүріс-тұрыс пен іс-әрекеттерді бағдарлайды;

5) «Мәңгілік ел» ұлттық идеясының құндылықтары орта білім беру құндылықтарының негізі болып табылады. Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік, құрмет, ынтымақтастық, еңбек пен шығармашылық, ашықтық және өмір бойы оқып-үйрену – орта білім берудің құндылықтары ретінде белгіленді.

24. Тұлғаға бағытталған тәсіл:

1) тұлғаға бағытталған тәсілдің мақсаты оқу процесін дараландыру, оқу процесінде тұлғаны, оның жеке психикалық және физиологиялық ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен жүріс-тұрыс уәждерін, әлеуетті қабілеттіліктерін ескере отырып үйлесімді қалыптастыру және жан-жақты дамыту, оның шығармашылық қабілеттерін толық ашу.

25. Іс-әрекеттік тәсіл:

1) іс-әрекеттік тәсілдің негізгі мазмұны – оқушы білімді дайын күйінде алмай, оны өзі өндіреді, өзінің оқу әрекетінің мазмұны мен түрлерін ұғынады, оның ережелер жүйесін түсінеді және қабылдайды, жетілдіруге белсенді қатысады. Ол өз кезегінде білімдердің, біліктердің, оқып-үйрену және кең ауқымды дағдылардың белсенді әрі сәтті қалыптасуын қамтамасыз етеді;

2) оқушылардың оқу әрекеттері келесі басты санаттар бойынша топтастырылған: «біледі», «түсінеді», «талдайды», «синтездейді», «бағалайды».

26. Саралап оқыту тәсілі:

1) саралап оқыту тәсілі – оқу процесін оқушылардың әртүрлі топтарына мамандандырылуын, оқушылардың жеке қабілеттіліктерін ескеру мақсатында әртүрлі топтарға түрлі жағдайларды жасауды көздейді;

2) саралап оқыту тәсілі әртүрлі оқушылар тобының оқу әрекетін ұйымдастыру үшін арнайы оқыту әдістерін және іс-әрекеттерді саралау тәсілдерін кіріктіреді. Күрделілігімен, оқу-танымдық қызығушылықтарымен, мұғалім тарапынан көмек сипатымен ерекшеленетін сараланған тапсырмаларды қолдану – сараланған оқу іс-әрекеттерін ұйымдастырудың шарты болып табылады.

27. Коммуникативтік тәсіл:

1) білім берудегі коммуникативтік тәсіл дегеніміз ақпаратты тарату мен жариялауда, білім, білік және дағдылармен алмасуда екі және одан көп адамның сөйлеу арқылы атқаратын әрекеттесу процесі. Коммуникативтік тәсілдің нәтижесі болып тіл арқылы қатынасу қабілеттілігі, яғни тілдік және сөйлеу нормаларын дұрыс пайдалана және қатынас жағдайына сай тиімді қатынас жүріс-тұрысын тандай отырып, түрлі жағдайларда қатынас әрекетінің басқа қатысушыларымен ой бөлісу және алмасу қабілеттілігі болып табылады;

2) коммуникативті тәсілге сәйкес ұйымдастырылған оқу процесі қатынасу икемділікті қалыптастыратын тапсырмаларды және шынайы қатынас жағдайларына сай жұмыс режимдерін (жұптық және топтық жұмыстарды)

С.А.Р.А.Р.

кіріктіру керек.

28. Ортақ тақырыптар арқылы оқыту:

1) «Дене шынықтыру» оқу пәнінің «ортақ тақырыптарының» мазмұны оқушының жақын аймағынан, яғни оның өз іс-әрекетімен тікелей байланысты тақырыптарды оқудан басталады. 6-7 жастағы балалар өз ойын білдіруге, оқу мазмұны бойынша сұрақ қоюға, сұрақтарға жауап іздеуге үйренуі тиіс.

29. Ойын іс-әрекеттері арқылы оқыту:

1) оқу процесінде білімді меңгертуде оқу әдісі ретінде ойын іс-әрекетін қолдану оқушылардың танымдық белсенділігін арттыруға мүмкіндік береді;

2) педагогикалық ойын технологияларының басты элементтері – ойын алдында оқушыларға нақты оқыту мақсаты қойылады; ойын арқылы белгілі педагогикалық нәтижеге қол жеткізу жоспарланады, оқу әрекеті ойын ережелеріне бағынады, оқу материалы ойынның құралы болып табылады. Оқушылардың сабақтағы ұжымдық іс-әрекетін ұйымдастыруға бағытталған ойын әдісі арқылы, олардың шағын топтың өзге мүшелерінің пікірін сыйлауына, әртүрлі өнімді іс-әрекет негізінде соңғы нәтижені алдын-ала көре білуіне, өздік іс-әрекетін жоспарлауына, мақсатқа жету амалдарын таңдауына мүмкіндік беріледі.

30. Жобалық тәсіл:

1) оқу жобасы – оқушының немесе оқушылар тобының ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық немесе практикалық сипаттағы проблемаларды шешу жөніндегі нәтижелерге қол жеткізу үшін бағытталған оқу-танымдық әрекеті. Ортақ мақсатымен, келісілген әдістер мен іс-әрекеттердің реттілігімен, кеңейтілген шешімдер мен белгілі тәсіл бойынша рәсімделген нәтижелермен сипатталады. Бұл әдіс білім алушының өз алдына жеке проблема қойып, оны шешуде өздік іс-әрекетін танытуымен сипатталады;

2) бастауыш деңгей білім алушыларының жас ерекшеліктеріне сәйкес жобалау әдісі толығымен жүзеге асырылмайды. Бірақ, жобалау іс-әрекетінің алгоритімі (жоба – мұғалімнің көмегімен білім алушының маңызды проблеманы шешудегі өздік іс-әрекет кешені) толығымен сақталады. Бөлім мазмұнымен танысу аясында білім алушылардың ұжымдық/топтық жобалар бойынша жұмыстарын ұйымдастыру ұсынылады. Жобалық жұмыстарды ұйымдастыру сабақпен шектелмейді, сондықтан да сабақ-сабақтан тыс интеграцияда қарастырылады.

31. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану:

1) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану құзыреттілігі оқушылардың жұмыс барысында, бос уақыттарында және коммуникацияда сенімді және шығармашылықпен қолдана білуін қамтамасыз етеді. Бұл құзыреттілік АКТ-ның негізгі дағдылары арқылы қалыптасады;

2) оқушылар өздерінің АКТ-ны қолдану дағдыларын барлық пәндерге арналған білім беру бағдарламаларын меңгеру барысында дамытады. Яғни, АКТ-ны пайдалана отырып ақпаратты табу, құру, мәліметтер мен ой түйіндерімен бөлісе және алмаса отырып құрал-жабдықтар мен қосымшалардың кең ауқымын пайдалану арқылы өз жұмысын бағалайды және жетілдіреді;

С.И.Рязанов

3) бұл «Дене шынықтыру» пәні бағдарламасында төмендегідей жұмыс түрлері арқылы жүзеге асырылады:

БАҚ және мультимедиялық құралдарды пайдалану;

дерекқордан және интернеттен ақпаратты іздеу;

сандық және интернет дереккөздері арқылы алынған ақпараттарды таңдап, өңдеу және оның нақтылығын, сенімділігін, құндылығын бағалай алу;

сандық, мәтіндік және визуалдық ақпаратпен және дерекқормен, оның ішінде гиперсілтемелерді, электрондық кестелерді, графикалық және басқа қосымшаларды пайдаланып жұмыс істеу арқылы мәліметті жүйелеу; қолдану; заңдылықтар мен тенденцияларды зерттеу; модельдер мен модельдеуді пайдалану мүмкіндіктерін зерделеу, сонымен қатар, жылжымайтын және қозғалыстағы бейнелерді, дыбыстарды мен мәтіндерді мультимедиялық таныстырылымдар құру үшін біріктіру;

басқа нұсқаларды зерделеуде, нақтылауда және нәтижелерді жақсартуда сандық ақпараттың икемділігін толығымен пайдалану;

электрондық байланысқа, он-лайн форумдарға, виртуалдық оқыту орталарына қатысу арқылы, басқа оқушылармен және мұғалімдермен әртүрлі байланыс арнасы бойынша ынтымақтастықта болып қарым-қатынас жасау және ақпарат алмасу;

интерактивті тақтаны белсенді оқытуға техникалық қолдау көрсету мақсатында қолдану;

аяқталған жұмысты мектеп шеңберінде және өзге орталарда мультимедиялық таныстыру.

4. Оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері

32. «Дене шынықтыру» пәнін меңгеру нәтижелері критериалды бағалауды қолдану арқылы жүзеге асырылады.

33. Критериалды бағалау оқыту, оқу және бағалаудың өзара тығыз байланысында құрылған. Критериалды бағалау нәтижелері білім беру процесін тиімді жоспарлау және ұйымдастыру мақсатында пайдаланылады.

34. Критериалды бағалау қалыптастырушы және жиынтық бағалаудан тұрады.

35. Қалыптастырушы бағалау үздіксіз өткізіледі, оқушы мен оқытушы арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және оқу процесін дер кезінде түзетуге мүмкіндік береді.

36. Жиынтық бағалау белгілі оқу мерзімінде оқу блогын оқып бітіргенде өткізіледі, оқушыларға кері байланысты қамтамасыз ету үшін, пән бойынша тоқсандық және жылдық бағаларды қою үшін қолданылады.

5. «Дене шынықтыру» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

37. Оқу жүктемесінің бөлінуі:

1-кесте

С.У.В.В.В.В.

Сынып	Апталық жүктеме	Жылдық сағат саны
1-сынып	3 сағат	99 сағат
2-сынып	3 сағат	102 сағат
3-сынып	3 сағат	102 сағат
4-сынып	3 сағат	102 сағат

38. Арнайы медициналық топтарда (денсаулығына байланысты, әр деңгейдегі оқушылармен) сабақ ұйымдастыру:

1) жүйелі түрде жүргізілетін және ғылыми негізделген педагогикалық бақылаудың арқасында ғана дене шынықтыру балалар мен жасөспірімдердің денсаулықтарын сақтау мен нығайтудың, олардың физикалық дамуын жақсартудың тиімді әдісі бола алады. Осыған байланысты дене шынықтыру пәнінің мұғалімі физикалық жаттығулардың өсіп келе жатқан ағзаға әсері туралы жеткілікті деңгейде хабардар болуға тиіс. Сонымен қатар, дене шынықтыру пәнінің мұғалімдері өздерінің педагогикалық әдістерін бақылап, оларды оқушылардың анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес өзгертіп отырулары тиіс;

2) арнайы топтағы оқушылар үшін дене шынықтырудың басты міндеттері төмендегілер болып табылады:

салауатты өмір салтын насихаттау, сонымен қатар, оқушылардың физикалық даму процесінде көмек көрсету құқықтарын білуі;

аурудан әлсіреген органдары мен жүйелерінің функционалдық деңгейін арттыру;

физикалық және ақыл-ой қабілеттерін арттыру;

оқушылардың ағзалары аллергияларға, суық тию ауруларына және созылмалы инфекцияларға қарсы тұра алуы үшін олардың иммундық жүйелерін жақсарту;

дұрыс мүсін қалыптастыру және оны түзету;

дұрыс тыныс алу техникасына үйрету;

негізгі қимыл-қозғалыс қабілеттері мен дағдыларын игеру;

рухани және ерік-жігер қасиеттерін тәрбиелеу;

оқушыларды өздігінен денені шынықтыратын іс-әрекеттерді жасау және оны күнделікті өмірде қолдануға тәрбиелеу;

барлық оқушылар үшін тиімді жұмыс істеу жағдайларын жасау.

3) арнайы медициналық топтағы оқушылардың шалдыққан сырқаттарының ауырлығына және сипатына байланысты дене шынықтыру сабақтарында дифференциалды оқыту үшін оларды А және Б кіші топтарына бөлу ұсынылады:

А кіші тобы – денсаулықтарында түрлі ахуалы бар, қалпына келтіруге болатын ауытқулар бар оқушылар;

Б кіші тобы – сыртқы және ішкі ағзалар жүйесінде ауыр сырқатқа шалдыққан, қалпына келтіруге болмайтын өзгерістері бар оқушылар (мысалы, жүрек-қан тамырлары ауруы, несеп шығару жолдарының аурулары, бауыр аурулары; көз түбінің өзгеруі салдарынан көру қабілетінің жоғары деңгейде

С.Р.А.С.М.Ф.

бұзылуы).

39. «Дене шынықтыру» пәнінің мұғалімдері төмендегілерді орындауға тиіс:

1) оқушыларды олардың денсаулық жағдайларына сәйкес кіші топтарға бөлу (жоғарыда көрсетілгеніне сәйкес болуы тиіс);

2) оқушылардың сырқаттану диагнозына байланысты оқушыларға жаттығулар белгілеу;

3) оқыту, сабақ беру және бағалау процесіндегі әдістерін дараландыру;

4) сабақтарда орындалатын қимыл қозғалыс әрекетінде өз білімдерін жетік қолдана алатын, медициналық білімі бар мамандардың қолдауымен сабақ өткізу.

40. «Дене шынықтыру» пәнінің мазмұны:

1) пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер өз ішінде білім, түсінік және дағдыларды қалыптастыруды көздейтін бөлімшелерден тұрады. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен оқушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді:

2-кесте

Бөлім	Бөлімше
1. Қозғалыс әрекеттері	1.1. Пәндік қозғалыс дағдыларын дамыту: тірек-қозғалыс аппараты, денені, және объектінің басқару біледі
	1.2. Физикалық дамуға ықпал ететін түрлі дене жаттығуларында түйіндіс қимылдары, жақсарталы және орындалды
	1.3. Кеңістікті, ағынды, салмақты, уақытты түсінгенін көрсету арқылы кезектілігін сақтап, жаттығуларды дұрыс әрі тиімді орындайды
	1.4. Өзінің және басқалардың дене қозғалыстырын, қимылдарын және әрекетін анықтайды
	1.5. Өзінің және басқалардың қимылдарын жақсарту үшін кеңістік қозғалыс әрекеттерін бағалауды дамытады.
2. Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қасиеттер және сыни ойлау	1.6. Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқудың әр кезеңдерінде қимылдар мен тауекелдерді түсінеді
	2.1. Ойгеріп отырарын жағдайларды әрекет ету үшін балама шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты жоспарларды, стратегияларды және шешімдерді бейімдейді
	2.2. Қимылда жетекшіліктің ролін: кезектесіп орындау арқылы мақсаттарға қол жеткізу үшін өз бетімен және бірлесіп жұмыс істейді
	2.3. Қолданатын оқу орнының құру үшін бірлесіп жұмыс істеуге жағдайларды біледі және түсінеді
	2.4. Бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрамдылық амалдарды пайдаланады, қолданады және жасайды
	2.5. Өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттерге сыни қарайды, шешім бейімдейді, құрамдылық ұсыныстар жасайды
	2.6. Демонстрация, көрініс-күйлер және тақырыптарды көрсету үшін бірқатар құрамдылық идеяларды пайдаланады
	2.7. Физикалық жаттығулар кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындау бірлесіп тапсырма жұмыс істеді, әдіс жәрдем біледі, патриоттық сезімін дамытады

С.С.С.С.С.

	2.8. Түрлі маман жетектермен туындаған рөлдерді орындайды және олардың айырмашылықтарын түсінеді
3. Денсаулық және салауатты өмір салты	<p>3.1. Денсаулық пен салауатты өмір салтының дене белсенділігіне маңыздылығын түсінеді</p> <p>3.2. Дене жаттығуларын орындау барысында денені сырату мен босатудың қажеттілігін түсінеді</p> <p>3.3. Дене жаттығуларын орындау кезінде тыныс алу, жүрек соғысының жиілігі, дене қызуы сияқты ағзаның физиологиялық өзгерістерді жетілі бақылай алатын біледі</p> <p>3.4. Денсаулық жағдайын нығайтуға бағытталған бірқатар физикалық жүктемелерге қатысу барысында сәйкес өрзек етіп, жатындар мен тәуекелдерді анықтайды және оларды жете біледі</p> <p>3.5. Мектептен тыс және мектеп ішіндегі физикалық қызметтерге қатысу үшін мүмкіндіктерін анықтайды және ұсынады</p>

41. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) I-бөлім «Қозғалыс әрекеттері»:

3-кесте

Бөлімге	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1. Негізгі қозғалыс дағдыларын дамыту, тіршілікшілік денені және объектіне бақыра біледі.	1.1.1. Қарапайым дене жаттығуларын орындауы жетілі қимыл-көшпелік машықтары біледі, жетілі машы.	2.1.1.1. Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс машықтарынан сәтасын жеткертреді.	3.1.1.1. Негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыс машықтарын біледі, түсінеді және жеткерткен жеткертреді.	4.1.1.1. Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс машықтарын түсінеді және көрсетеді.
1.2. Физикалық дамуға қатысты еркін түрлі дене жаттығуларында түйіндер қозғалыстарды жеткертреді және орындайды.	1.1.2.2. Негізгі дене жаттығуларын және олардың қатынастық дене жаттығуларын еткертреді. Әйтпасты бақытамын біледі.	2.1.2.2. Оқу беті және дамытастыруды үйренеді, негізгі қозғалыс машықтарын түсінеді және жеткертреді.	3.1.2.2. Дене дамуы үшін қарастырылатын түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды жеткертреді орындау жүрек өкесінің біледі және түсінеді.	4.1.2.2. Дене дамуына жеткертреді түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарын орындау сәтасын арттыруды түсінеді және көрсетеді.
1.3. Кеңістікті, пазаны, салмақты, уақытты түсінеді, көрсету арқылы кеңестілігін еткертреді, жаттығуларды дұрыс әрі тейді.	1.1.3.3. Дене жаттығуларын әртүрліде қозғалыстарды орындау мақсаты, кеңестілігі, салмақ пен бір қатынастық түсінеді.	2.1.3.3. Қарапайым дене жаттығуларын орындау кезінде уақытты, кеңестілігі және бір қатынастықты түсінеді, көрсетеді.	3.1.3.3. Уақытты, кеңестілігі және бір қатынастықты түсінеді, көрсетеді, машықтарды және жүйелілік дамытамы және	4.1.3.3. Қатынасты орындауды уақыт, кеңестілігі және бір қатынастық туралы түсініктерді көрсетеді, бірқатар тейді.

орындайды	туралы біледі		жетілдіреді	машықтарды және жүйеліліктерді түсінеді және қолдана біледі
1.4. Өзінің және басқалардың дене қозғалыстарын, кемшіліктерін және әлеуетін анықтайды	1.1.4.4. Қозғалыс машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін сипаттай біледі	2.1.4.4 Қимыл кемшіліктерін түзету қабілеттілігін дамыту үшін көптеу машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін түсінеді және түсіндіреді	3.1.4.4 Өзінің күшті жақтары мен кемшіліктерін анықтайды және басқалардың жағтыгуларды орындау сапасын талқылайды	4.1.4.4. Дене жағтыгуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтап, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстырады
1.5 Өзінің және басқалардың қызметін жақсарту үшін негізгі қозғалыс әрекеттерін бағалауды дамытады	1.1.5.5 Түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды біледі және орындай алады	2.1.5.5 Кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістермен іс-қимылдарды ұғынады және жеткізе біледі	3.1.5.5 Орындау және бағалау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсетеді және анықтай біледі	4.1.5.5 Қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсете және түсіндіре отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарын орындауға нағыз бағалайды
1.6 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқудың әр кезеңдерінде қимылдықтар мен тәуекелдерді түсінеді	1.1.6.6. Қарапайым, өзгертілген дене жағтыгуларын орындау кезінде туындауға мүмкін тәуекелдерді және қимылдықтарды біледі	2.1.6.6. Тәуекелдердің туындау мүмкіндігін түсінеді, қарапайым және өзгертілген дене жағтыгуларын жетілдіру кезінде маңызды қимылдықтар мен шеберлігі анықтайды.	3.1.6.6 Қозғалыс қызметін оқытудың түрлі кезеңдерінде тәуекелдердің туындауын қысқартатын және қимылдықтарды еңсеру шеберлігі мен машықтарын жетілдіреді	4.1.6.6 Жағтыгулардың әр түрін орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту және туындайтын қимылдықтарды еңсеру қабілеттілігін көрсетіп орындалатын жағтыгулардың күрделілігінің деңгейін таныта біледі

2) 2-бөлім «Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қасиеттер және

С.А.Қызылбаев

сыни ойлау»;

4-кесте

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1. Өзгеріс отыратын жағдайларда әрекет ету үшін бағлама шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты жоспарларды, стратегияларды және идеяларды бейімдейді	1.2.1.1 Дене қызметін орындау және оған қатысу кезінде қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларын біледі және түсінеді	2.2.1.1 Баламаларды түсінеінін көрсетіп, қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларды талдайды және қарастырады	3.2.1.1 Бірқатар қозғалыс идеяларымен, стратегиялармен және жоспарлармен баламаларды талдау үшін проблемаларды және әдістерін қолданады	4.2.1.1 Баламаларды анықтал және жасап қозғалыс идеяларын, стратегияларды және жоспарларын анықтайды және ұйымдастырады.
2.2. Команда жетекшісінің ролін көзектесін орындау арқылы мақсаттарға қол жеткізу үшін өз бетімен және бірлесіп жұмыс істейді	1.2.2.1. Әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін біледі	2.2.2.2 Әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастайды және өзіндік жұмыс жөніндегі білімін нығайтады	3.2.2.2 Әрекет мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған жұмыс барысында өзіндік және командалық жұмыстың мағынасын түсінеді. Көзбасшылық рөлдерімен алмасып, жұмыс істей бастайды	4.2.2.2 Көзбасшылық рөлдерімен көзектесін алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей біледі
2.3. Қолайлы оқу ортасын құру үшін бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын біледі және түсінеді	1.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқу ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды біледі және бөліседі	2.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқу ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстарын кеңістікке ауыстыру білімін бекітеді	3.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқу ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстарын кеңістікке ауыстыру білімін қолданады	4.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқу ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстарын кеңістікке ауыстыру айырмашылығын біледі.
2.4. Бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрағымдық	1.2.4.4. Таңдалған дене жаттығуларын орындау кезінде	2.2.4.4 Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелерді және	3.2.4.4. Бірқатар дене жаттығуларына қатысқан кезде ережелерді	4.2.4.4 Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен

С.И. Козлов

тәсілдерді пайдаланады, қолданады және жасайды	қарапайым әрекеттерді және құрылымдық тәсілдерді атап өтеді және пайдаланады	құрылымдық тәсілдерді тапқылағық және көрсетеді	және құрылымдық тәсілдерді білетінін қолданады және пайдаланады	құрылымдық тәсілдерді жасайды және қолданады
2.5. Өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттеріне сынға қарайып, қажет болған жағдайда, құрылымдық ұсыныстар жасайды	1.2.5.5. Өзінің шығармашылық талпынуларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын танып, және бақылайды	2.2.5.5. Өзінің шығармашылық талпынулары мен басқалардың шығармашылығы бойынша тапқылағық және құрылымдық талпынуларды, сонымен қатар көңіл-күйлері туралы жасайды	3.2.5.5. Өзінің шығармашылық талпынуларын және басқаларын танып, және көңіл-күйлері туралы шешім білме пайдаланады және қолданады	4.2.5.5. Орындаушыларға және тұлғаларға ұсыныстар жасау үшін шығармашылық талпынуларға қатысты өзінің сынға тұрғызып көрсететін мен басқалардың қолдауларын біріктіреді
2.6. Эмоциялар, көңіл-күйлер және тақырыптарды жересту үшін біркатар құрылымдық идеялармен дамиды	1.2.6.6. Тақырыптарды, көңіл-күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен танысады және пайдаланады	2.2.6.6. Тақырыптарды, көңіл-күйлер мен эмоцияларды жеткізу қабілетін көрсетіп, өзінің композициялық идеялармен танысады және талқылайды	3.2.6.6. Тақырыптарды, көңіл-күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен жетермен танысады	4.2.6.6. Белгілі бір тақырыптарды, көңіл-күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін біркатар композициялық идеялармен анықтайды және құрайды
2.7. Физикалық жаттығулар кезінде және топтық орындау барысында өзара іс-қимыл жасап, өзін жарық біледі, патриоттық сезімін дамытады	1.2.7.7. Дербес және топтық қасиетті орындау кезінде өзара қалай әрекет етуі біледі. Патриоттықтың негіздерін түсінеді	2.2.7.7. Патриоттық сезімін не екенін біледі, бір-бірімен әрекет ету, алды басқалардың қатынасын түсінеді	3.2.7.7. Патриоттық сезімді түсіндіретін, топтық және дербес және қатынастарын өзара іс-қимыл мен алды ойын білгенді	4.2.7.7. Топтық және дербес және қатынастарында патриоттық сезімді, өзара іс-қимылдар мен алды басқалардың қатынастарын білгенді
2.8. Түрлі қимыл-көріністерін пайдалану арқылы өзін біледі және білгенді	1.2.8.8. Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзін біледі және білгенді	2.2.8.8. Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылық	3.2.8.8. Қарапайым әрекеттерді орындау кезінде айырмашылық	4.2.8.8. Түрлі әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылықтарын білгенді

QPR 2

айырмаштықты рын түсінеді	басқаларының рөлін анықтау ғаны бастайды	тарын біле отырып, өзінің және басқаларының рөлін түсінеді және көрсетеді	тарын түсіндіруе отырып, өзінің және басқаларының рөлін көрсетеді	отырып, түрлі рольдермен эксперимент жасау
------------------------------	--	--	--	---

3) 3-бөлім «Денсаулық және салауатты өмір салты»:

3-кесте

Бөлімге	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1. Денсаулық пен салауатты өмір салтының дене белсенділігіне маңыздылығын түсінеді	3.1.1 Денсаулық туралы жаңы түсінік алу, дене белсенділігін ұғынады	3.1.1 Дене жағтыгуларын жасау барысында сауықтыру арқаңшылығын талқылап, сипаттайды.	3.1.1 Дене жағтыгуларының, сауықтырудың пайдасын, денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсеткіштерді біледі және түсінеді	4.1.1 Дене жағтыгуларын үшін денсаулық және салауатты өмір салтының маңызылығын талқайды және түсінеді
3.2. Дене жағтыгуларын орындау барысында денені шарау мен босаңсыту қажеттілігін түсінеді	3.2.2 Жағтыгуларды орындау кезінде денені шарау мен босаңсыту маңызды екенін біледі	3.2.2 Дене қызметін орындаған кезде денені қыздыру және босаңсыту процесін анық айтады	3.2.2 Дене қызметімен айналысқанда денені қыздыру және босаңсыту маңызды екенін түсіндіреді	4.2.2 Дене қызметімен айналысқан кезде, денені қыздыру және босаңсыту қажеттілігін көрсетеді және талқылайды
3.3. Дене жағтыгуларын орындау кезінде тыныс алу, жүрек соғысының жиілігі, дене қызуы сияқты өзгерістерді физикалық өзгерістерді қалай бақылайтынын біледі	3.3.3 Дене жағтыгуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді қалай бақылайтынын біледі	3.3.3 Дене жағтыгуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді қалай бақылайтынын біледі	3.3.3 Дене жағтыгуларын орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін біркатар бақылау стратегияларын көрсетеді және түсіндіреді	4.3.3 Дене қимылдарын орындау кезінде немесе орындағаннан кейін белгілі бір физикалық өзгерістерді көру үшін біркатар бақылау стратегияларын қолданады
3.4. Денсаулық жағдайын нығайтуға бағытталған біркатар физикалық жүктемелерді қатысу барысында сәйкес әрекет	3.4.4 Біркатар дене жағтыгуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтайды	3.4.4 Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін ағза және дене жағтыгуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсінеді, оларға	3.4.4 Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жағтыгуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарсаң	4.4.4 Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жағтыгуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті

СҚР-Б. 1

етіп, қиындықтар мен тәуекелдерді анықтайды және оларды жеңе біледі		жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтайды	қиындықтар мен тәуекелдерді қалай өтсеру керек екендігін түсінеді және көрсетеді	реакцияларды таңдайды және қолданады
3.5. Мектептен тыс және мектеп ішіндегі физикалық қызметтерге қатысу үшін мүмкіндіктерін анықтайды және ұсынады	1.3.5.5. Дене қимылдарына қатысу мүмкіндіктерін анықтайды	2.3.5.5. Мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін түсінге бастайды және анықтайды	3.3.5.5. Түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін қарайды және түсіндіреді	4.3.5.5. Дене қимылдарына қатысуын түрлі мүмкіндіктерін зерттейді және салыстырады, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын қарастырады

42. Ұзақ мерзімді жоспар:

1) 1-сынып:

6-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім – Денсаулықты білу және түсіну	Қуіпсіздік ережесі. Дене тәрбиесі дегеніміз не	1.3.4.4. Бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау 1.3.1.1. Денсаулық туралы жалпы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну.
	Күн тәртібі, таңғы жаттығу және серуу	1.3.2.2 Жаттығуларды орындау кезінде денені шыңғыртырудың маңызын танытау, 1.3.3.3 Дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау
	Жүгіру және жүру	1.1.2.2 Негізгі дене қозғалыстарын және олардың қаралайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу
	Секіру және лақтыру	1.1.1.1 Қарапайым дене жаттығуларын орындауда негізгі қимыл-қозғалыс машықтарын біледі, жасай алу 1.3.5.5. Дене қимылдарына қатысу мүмкіндіктерін анықтау
2-бөлім – Ойын арқылы өзара қатынас және қарым- қатынас деңгейлерін дамыту	Рөлдік-сценкеттік қозғалмалы ойындар	1.2.8.8 Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің ролін білу және басқаларының ролін анықтап тани бастау
	Бірқатар қимыл- қозғалыс лағылдары	1.1.2.2 Негізгі дене қозғалыстарын және олардың қаралайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу 1.2.2.2. Әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінде қалай жұмыс істеу керек екендігін білу
	Шығыс топта және	1.2.1.1 Дене қызметін орындау және оған қатысу

Qil'Kuz'Dur

	жұпта қарым-қатынас жасау дағдылары	кезінде қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларын білу және түсіну 1.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқыту ортасын іздру маңыздылығын мойындай отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды білу және бөлісу
	Дене тәрбиесінің ролі	1.3.5.5. Дене қимылдарына жатысу мүмкіндіктерін анықтау
2-тоқсан		
3-бөлім – Гимнастикалық жаттығулар арқылы шығармашылық және сын тұрғыдан ойлау	Қауіпсіздік ережесі. Сымбат және үйлестіру Бірқатар гимнастикалық фигуралар үйрену. Қарапайым гимнастикалық снарядтарды қолдану Сөнің жеке физикалық мүмкіндіктерін.	1.3.4.4. Бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау 1.3.2.2 Жаттығуларды орындау кезінде денені ширатып шынықтырудың маңызын сыпаттау. 1.1.2.2 Перізгі дене қимылдарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу 1.1.5.5 Түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды білу және орындай алу 1.1.4.4. Қозғалыс маңықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және қышқылдіктерін сыпаттай білу 1.2.2.2. Әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу 1.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау
4-бөлім – Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақ халқының салт дәстүрі мен мәдениетін таныстыру. Қозғалмалы ойындар арқылы тарту.	1.2.7.7 Дербес және топтық қызметті орындау кезінде өзара қарым-қатынас етуді білу, патриоттықтың негізделуін түсіну 1.3.5.5. Дене қимылдарына жатысу мүмкіндіктерін анықтау 1.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау 1.2.6.6 Тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларын жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен танысу және пайдалану
3-тоқсан		
5-бөлім – Ойын арқылы қозғалыс дағдыларын үйрету	Қауіпсіздік ережесі. Дене белсенділігі кезінде жүрек соғысы және тыныс алуы Ойын-жеке физикалық қасиеттерді дамыту құрылы Кеңістік динамикасы және қозғалыс	1.3.4.4. Бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау 1.3.3.3 Дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау 1.3.1.1 Денсаулық туралы жалпы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну. 1.1.4.4. Қозғалыс маңықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және қышқылдіктерін сыпаттай білу 1.1.5.5 Түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды білу және орындай алу

О.М.Бектұрған

	Қарапайым қозғалыс ойындар	1.1.3.3 Дене жаттығуларының әр түрінде қозғалыстарды орындау мәнісін білу, кеңістік, салмақ пен бір қалыптылық түсініктері туралы білу
6-бөлім – Қозғалыс ойындар арқылы қимыл-тәрек аппаратын дамыту	Түрлі жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары	1.3.4.4. Бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау 1.2.2.2. Әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу
	Тірек қимыл жаттығуларын дамыту.	1.2.8.8 Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің ролін білу және басқаларының ролін анықтап тани бастау 1.1.4.4. Қозғалыс машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін салыстырай білу
	Доппен ойын	1.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды білу және бөлісу 1.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау
	Секіргішпен орындайтын ойындар.	1.2.1.1 Дене қимылын орындау және оған қатысу кезінде қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларын білу және түсіну 1.2.6.6 Тақырыптарды, кәсіп күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен таңысу және пайдалану
4-тоқсан		
7-бөлім: Ойын арқылы қарым-қатынас пен әлеуметтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі Ойын арқылы шығармашылық қабілеттер	1.3.4.4. Бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау 1.2.8.8 Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің ролін білу және басқаларының ролін анықтап тани бастау
	Коммуникативті дағдыларын дамыту ойындары.	1.1.2.2 Негізгі дене қозғалыстарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу 1.2.4.4 Таңдалған дене жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелерді және құрылымдық тәсілдерді атап өту және пайдалану
	Ойында шығармашылық идеялар	1.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау 1.2.6.6 Тақырыптарды, кәсіп күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен таңысу және пайдалану
	Жеке қозғалыс белсенділігі	1.1.6.6. Қарапайым, өзгергіш дене жаттығуларын орындау кезінде туындауға мүмкін тәуекелдерді және қиындықтарды білу
8-бөлім – Сауатты өмір салтын қалыптастыру	Ашық ауада физикалық қозғалыс.	1.3.4.4. Бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау 1.3.1.1 Денсаулық туралы жаңашы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну.

		бекіту
	Жұлттық және топтық жұмыстар	2.3.5.5 Мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін түсіне бастау және анықтау
2-тоқсан		
3-бөлім – Гимнастика арқылы денені дамыту	Қауіпсіздік ережесі	2.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
	Әртүрлі физикалық іс-шаралар арқылы күшті дамыту.	2.3.2.2 Дене қызметін орындаған кезде денені қыздыру және босаңсыту процесін анықтау
	Кең ауқымдағы гимнастикалық жаттығулар	2.1.2.2 Өз бетінше байланыстыруды үйреніп, негізгі қызғаныс машықтарын түсіну және жасау
	Өрмелеу	2.1.5.5 Көпбеттік және динамикада қарандық инвентарімен іс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу
4-бөлім – Қазақ ұлттық қозғалыс ойындары	Тепе-теңдікті дамыту.	2.1.4.4 Қиын қиындықтарды түзету қабілеттілігін дамыту үшін қозғалу машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және көпшіліктерін түсіну және түсіндіру
		2.2.2.2 Өрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастау және өзіндік жұмыс жөніндегі білімді нығайту
		2.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмалары мен басқаларының тапсырмалары бойынша талқылап, қорытындылар шығару, сонымен қатар, конструктивті ұсыныс жасау
		2.2.7.7. Патриоттық сезімді білу, бір-бірімен әрекет ету, адал бәсекелестіктің мағынасын түсіну
5-бөлім – Денеге түсетін күш пен денсаулық	Қазақтың ұлттық ойындарымен танысу	2.3.5.5 Мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін түсіне бастау және анықтау
	Рөлдік сюжеттік ойындар	2.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмалары мен басқаларының тапсырмалары бойынша талқылап, қорытындылар шығару, сонымен қатар, конструктивті ұсыныс жасау
	Ынтымақтастық және әділ ойын	2.2.6.6. Тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу қабілеттілігін көрсетіп, өзінің композициялық идеяларын түсіну және талқылау
3-тоқсан		
5-бөлім – Денеге түсетін күш пен денсаулық	Қауіпсіздік ережесі	2.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
	Белсенді қозғалыс және төзімділік	2.3.3.3 Дене жаттығуларын орындау кезінде ағзаның физикалық өзгерістерді қалай бақылайтынын білу
	Дене жаттығуларын кезінде ағзаның өзгеруі	2.3.1.1 Дене жаттығулар жасау барысында сауықтыру артықшылығын талқылау және сипаттау.
		2.1.4.4 Қиын қиындықтарды түзету қабілеттілігін дамыту үшін қозғалу машықтары бойынша өзінің

С.К. Я. Я. Я.

		<p>күшті жақтарын және кемшіліктерін түсіну және түсіндіру</p> <p>2.1.5.5 Кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістермен іс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу</p> <p>2.1.3.3 Қарапайым дене жаттығуларын орындау кезінде уақыттың кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсету</p>
6-бөлім – Қозғалыс ойындардың араласуын	Қызықты ойындар	<p>2.3.4.4 Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау</p> <p>2.2.2.2 Өрекет мақсаттарына жол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастау және өзіндік жұмыс жөніндегі білімді нығайту</p>
	Қызықты ойындар	<p>2.2.8.8 Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылықтарын біле отырып, өзінің және басқаларының рөлін түсіну және көрсету</p> <p>2.1.4.4 Қиыншылықтарды түзету қабілеттілігін дамыту үшін қолданылатын маневрлер бойынша өзіндік күшті жақтарын және кемшіліктерін түсіну және түсіндіру</p>
	Жақсы жағдайлар арқылы ойындар	<p>2.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар, кеңістік, білімін бекіту</p> <p>2.2.5.5. Өзінің шығармашылық талпыныстары мен басқаларының талпыныстары бойынша талқылау және қорытындылар шығару, сонымен қатар конструктивті ұсыныс жасау</p>
	Шабуыл әрекеті арқылы ойындар	<p>2.2.1.1 Баламаларды түсінетінін көрсетіп, қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларды талқылау және көрсету</p> <p>2.2.6.6 Тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу қабілеттілігін көрсетіп, өзіндік композициялық идеяларын түсіну және талқылау</p>
4-тоқсан		
7-бөлім Топтық ойындар арқылы әлеуметтік дағдылар	Қатысушылық әрекеті Коммуникативті дағдыларды дамыту	<p>2.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау</p> <p>2.2.5.8 Түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылықтарын біле отырып, өзінің және басқаларының рөлін түсіну және көрсету</p>
	Жеке шығармашылық қабілет	<p>2.1.2.2 Өз бетінше байланыстырулы үйреніп, негізгі қозғалыс маңылықтарын түсіну және жақсарту</p> <p>2.2.4.4. Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде әрекеттерді және құрылымдық тәсілдерді талқылау және көрсету</p>
	Топтық жұмыс барысындағы шығармашылық	<p>2.2.5.5. Өзінің шығармашылық талпыныстары мен басқаларының талпыныстары бойынша талқылау қорытындылар шығару, сонымен қатар.</p>

С.Қ.Қ.Қ.Қ.Қ.

		конструктивті ұзыныс жасау
		2.2.6.6. Тақырыптарды, қоңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу қабілеттігін көрсетіп, өзінің композициялық идеяларын түсіну және талқылау
	Өздігімен жасалатын қозғалыстағы прогресс	2.1.6.6. Тәуекелдердің туындау мүмкіндігін түсінеді, қарашыйым және өзгертілген дене жаттығуларын жетілдіру кезінде машықтар мен шеберлікті нығайту.
8-бөлім – Денсаулық және дене белсенділігі	Таза ауадағы дене тәрбиесі (іс-әрекеті)	2.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.3.1.1 Дене жаттығулар жасау барысында сауықтыру артықшылығын талқылау және сипаттау.
	Жеке және топтық белсенділік арқылы жүтіру қабілеттері	2.1.3.3 Қарапайым дене жаттығуларын орындау кезінде уақыттың кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсету
	Түрлі ұзындыққа және биіктікке секіру	2.1.5.5 Кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістермен іс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу
	Әстафеті және қозғалысты ойындар	2.2.5.5.1. Өзінің шығармашылық танырмалары мен басқаларының танырмалары бойынша талқылап, қорытындылар шығару, сонымен қатар, конструктивті ұзыныс жасау
		2.2.2.2 Әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастау және өзіндік жұмыс жоліндегі білімді нығайту

3) 3-сынып:

8-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
		1-тоқсан
1-бөлім – Жеңіл атлетика арқылы қозғалыс әрекеттері	Қауіпсіздік ережесі Денсаулық туралы негізгі түсініктер	3.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай ескеру керек екендігін түсіну және көрсету
		2.3.1.1 Дене жаттығуларының, сауықтыру дайласы денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну
	Түрлі іс-әрекетке бағытталған жаттығулар	3.3.2.2 Дене қызметімен айналысқанда денені қыздыру және босансыту маңызын түсіндіру
		3.3.3.3 Дене жаттығуларын орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру
	Лақтыру, секіру және жүтірудің түрлері	3.1.2.2 Дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну

СМҚАЗАТ

	Әстафета элементтері бар жеңіл атлетика	3.1.1.1 Жеңіл дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыс мағыналарын білу, түсіну және жақсартып жетілдіру. 3.1.5.5 Түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін көрсетіп, түсіндіру
2-бөлім – Қозғалыс және спорт ойындар	Қозғалыс ойындарының қозғалыс қағидалары	3.2.8.8 Қарнайым әрекеттерді орындау кезінде айырыммен, әк тартып түсіндіруге отырып, өзінің және басқаларының ролін көрсету
	Қозғалыс координациясына бағытталған көп адамдық ойындар	3.1.2.2 Дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну 3.2.2.3 Әрекет мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған жұмыс барысында өзіндік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну. Қолбасшылық рөлдермен айналысып, жұмыс істей бастау
	Шапшаңдыққа бағытталған командалық ойындар	3.2.1.1 Бірқатар қозғалыс идеяларымен, стратегияларымен және жаттығуларымен бағамдарды толтыру үшін пробы көмекшілік және әрекеттерді қолдану 3.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қалай алу керектігін білу және түсіндіру
	Ұжымды жұмыс атқару	3.1.5.5 Түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін көрсетіп, түсіндіру
2-төлем		
3-бөлім – Акробатика негіздерінде гимнастика	Қуғын-сүйек ережесі Жаттығулар арқылы жемдікті қамыту	3.1.4.1 Денеулықты шығаруға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай өлшеу керек екендігін түсіну және көрсету
	Аэробика элементтері бар гимнастика	3.2.2.2 Дене қымысмен айналыста кезде денені қалдыру және босаңсыту мағынасын түсіндіру 3.1.2.2 Дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну
	Гимнастикалық жаттығулардың ретсіздігі	3.1.5.5 Орындау және бағалау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, көрсетіп, динамикалық және айылымдарды көрсету және анықтай білу 3.1.4.4 Өзінің күшті жақтары мен кемшіліктерін анықтау және басқаларының жаттығуларын орындау кезінде талқылау
	Төте-теңдікті қамытуға арналған ойындар	3.2.2.2 Әрекет мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған жұмыс барысында өзіндік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну. Қолбасшылық рөлдермен айналысып, жұмыс істей бастау 3.1.5.5 Өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларының толтыру үшін конструкцияні ұсыныстар жасау, тұрақты алынған бөлімді пайдалану және қолдану

С.И.Р.С.С.С.

4-бөлім – Қазақтың ұлттық қонақпас ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарына баулу	3.2.7.7. Патриотизмнің мағынасын түсіндіру, топтық және дербес дене қимылдарында өзара іс қимыл мен аял ойып көрсету 3.3.5.5. Түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қайта алу керектігін қарал, түсіндіру
	Ынтымақтастық және әділ ойын	3.2.5.5. Өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану 3.2.6.6. Тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен эксперимент жасау
		3-тоқсан
5-бөлім – Денсаулық және физикалық белсенділік	Қауіпсіздік ережесі; Физикалық белсенділік және төзімділік	3.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарғын, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету 3.3.3.3 Дене жаттығуларын орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру
	Дене жаттығулары кезінде өзін-өзі басқару	3.3.1.1 Дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну 3.1.4.4 Өзінің күшті жақтарын мен кемшіліктерін анықтау және басқалардың жаттығуларын орындау сапасын талқылау
	Жұптық және топтық жұмыстардағы тапсырмалар	3.1.5.5 Орындау және бақылау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, қиындықтар, анықталатын және байланыстарды көрсету және анықтай білу
	Төзімділікті дамытуға бағытталған ойындар	3.1.3.3. Уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсететін машықтарды және жүйелділікті дамыту және жетілдіру
		3.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарғын, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
6-бөлім – Топтық ойындар элементтері	Дәлдік пен мөргендікті дамытатын ойындар	3.2.8.8 Қарапайым әрекеттерді орындау кезінде айырмашылықтарын түсіндіруге отырып, өзінің және басқаларының рөлін көрсету
	Дамытатын ойындар	1.2.2.2 Әрекет мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған жұмыс барысында өзіндік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну. Көшбасшылық рөлдерімен алмасу, жұмыс істей бастау 3.1.4.4 Өзінің күшті жақтарын мен кемшіліктерін анықтау және басқалардың жаттығуларын орындау сапасын талқылау
		3.2.3.3 Түрлі дене жаттығуларын орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік, білімін қолдану
	Топтағы шығармашылықты дамытуға бағытталған	

С.Қ.Қ.Қ.Қ.

	ойындар	3.2.5.5 Өзіннің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану
	Баскетбол элементтері бар эстафета	3.2.1.1 Бірқатар қозғалыс идеяларымен, стратегиялармен және жоспарлармен баямаларды талдау үшін проблемаларды жою әдістерін қолдану 3.2.6.6 Тақырыптарды, кеніт күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен эксперимент жасау
4-тоқсан		
7-бөлім – Ойын арқылы әлеуметтік дағдылар	Құпиясздік ережесі Ойындағы қарым-қатынас дағдылары	3.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай өңсеру керек екендігін түсіну және көрсету 3.2.8.8 Қарапайым әрекеттерді орындау кезінде айырмашылықтарын түсіндірус отырып, өзінің және басқаларының ролін көрсету
	Жарыс элементтері бар ойындар	3.3.2.2 Дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну 3.2.4.4. Бірқатар дене жаттығуларына қатысқан кезде ережелерді және құрылымдық тәсілдерді білетінін қолдану және пайдалану
	Жігерлендіру және қозғалыс қасиеттерін дамыту	3.2.5.5 Өзіннің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану 3.2.6.6 Тақырыптарды, кеніт күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен эксперимент жасау
	Топтық қозғалыс әрекетінің прогресі	3.1.6.6 Қозғалыс қызметін оқытудың түрлі кезеңдерінде тәуекелдерді туындауын қысқарту және қиындықтарды өңсеру шеберлігі мен машықтарын жетілдіру
8-бөлім – Жеңіл атлетика арқылы салуатты өмір салты	Салуатты өмір салтын қалыптастыру	3.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай өңсеру керек екендігін түсіну және көрсету 3.3.1.1 Дене жаттығуларының, сауықтыру пәнімен денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну
	Жүгіру ойындарына қатысу	3.1.3.3. Уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсететін машықтарды және жүйелімдікті дамыту және жетілдіру
	Ұзындыққа және биіктікке өскіру	3.1.5.5 Орындау және бағытау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, келістікті, динамикалы және байланыстарды көрсету және анықтай білу
	Мақтату тәжірибелері	3.2.5.5. Өзіннің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану 3.2.2.2 Әрекет мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған жұмыс барысында өзіндік және командалық жұмыстың

С.И.Радина

	мағынасын түсіну. Көшбасшылық рөлдерімен алмасып, жұмыс істей бастау
--	--

4) 4-сынып:

9-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім – Жүгіру, секіру және лақтыру	Қауіпсіздік ережесі Қысқа қашықтыққа жүгіру	4.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді енгізеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану 4.3.1.1 Дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсінту 4.3.2.2 Дене қызметімен айналысқан кезге, денең қыздыру және босанғыту қажеттілігін көрсету және талқылау 4.3.3.3 Дене қимылдарын орындау кезінде немесе орындағаннан кейін белгілі бір физикалық өзгерістерді көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын қолдану
	Ұзындыққа секіру негіздері	4.1.2.2 Дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету
	Лақтырудың түрлері мен тәжірибелері	4.1.1.1 Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс машықтарын түсіну және көрсету
	Жеңіл атлетика элементтері Екір эстафета	4.3.3.3 Дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін зерттеу және салыстыру, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын қарастыру
2-бөлім – Жеңілдетілген спорттық ойындар	Волейбол дөптарымен ойындар	4.2.8.8 Түрт әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, түрлі рөлдермен эксперимент жасау.
	Спорттық ойындар	4.1.2.2 Дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету 4.2.2.2 Көшбасшылық рөлдерімен кезектесіп алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу
	Техникасы жеңіл тапсырмалар	4.2.1.1 Баламаларды анықтап және жасап қозғалыс идеяларын, стратегияларды және жоспарларды анықтау және ұйымдастыру. 4.2.3.3 Түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік айырмашылығын білу.
	Топтағы негізгі жұмыстар	4.3.5.5 Дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін зерттеу және салыстыру, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын қарастыру
2-тоқсан		

С.Қ.Қасымов

3-бөлім Гимнастиканың негізгі элементтері	Қауіпсіздік ережесі Жалпы дамытуға арналған жаттығулар	4.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қимылдықтар мен тәуекелдерді енесеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану 4.3.2.2 Дене қызметімен айналысқан кезде, денені қыздыру және босанғыту қажеттілігін көрсету және талқылау
	Акробатиканың жеңіл элементтері Жеңіл гимнастикалық құралдармен жаттығулар	4.1.2.2 Дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қималыстарды орындау сипатын анықтауға түсіну және көрсету 4.1.3.5 Қолданылатын бірқатар іс-қимылдардың, кеңестікті, динамиканы және байланыстарды көрсете, түсіндіре отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ортақтау 4.1.4.4. Дене жаттығуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтан, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстыру
	Гимнастикалық құралдарға бағытталған тапсырмалар	4.2.2.2 Қошбасшылық рөлдерімен кезектесіп алмасып, әрекет максаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу 4.2.5.5. Орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру
4-бөлім – Қазақ ұлттық ойындар	Қазақтың қонақшылық ойындары	4.2.7.7 Топтық және дербес дене қимылдарында дәтриниттық сезімді, өзара іс қимылдар мен адал бәсекемелестікті көрсету 4.3.5.5. Дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін зерттеу және салыстыру, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын қарастыру
	Ұлттық зияткерлік ойындар	4.2.5.5. Орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру 4.2.6.6. Белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау
3-тоқсан		
5-бөлім – Шаңғы/кросс/кони даярлық негіздері (Шаңғы/кросс/кони даярлық сабақтарын әртүрлі аймақтардың ауа райына сәйкес өзара анықтыруға бөлады)	Қауіпсіздік ережесі Тапсырма арқылы дене шынықтыру компоненттерінің дамыту	4.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қимылдықтар мен тәуекелдерді енесеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану 4.3.5.3 Дене қимылдарын орындау кезінде көмесс орындағаннан кейін белгілі бір физикалық өмірлерлерді көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын қолдану
	Аэробикалық жаттығудың пайдасы	4.3.1.1 Дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсіну 4.1.4.4. Дене жаттығуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтал, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстыру

Q. K. K. K.

	Қасиықтыыған оту тапсырмалары	<p>4.1.5.5 Қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, келісетігі, динамиканы және байланыстарды көрсете, түсініп отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ортақтау</p> <p>4.1.3.3 Қимылды орындаудың уақыт, кеңістік және бір маддатылық турқы түсініктерін көрсететін бірқатар тиімді жандықтарды және жүйеліліктерді түсіну және қолдана білу</p>
6-бөлім - Бірлескен және шытырман тапсырмалар арқылы оқыту	Басқалармен ығтымақтастық және көшбасшылық	<p>4.3.4.4. Денсаулықты шығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тауекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану</p> <p>4.2.2.2 Көшбасшылық рөлдерімен кезектесіп алмасал, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу</p>
	Шытырман және бірлескен тапсырмалар арқылы оқыту	<p>4.2.8.8 Түрлі әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, түрлі рөлдермен эксперимент жасау</p> <p>4.1.4.4. Дене жағғын ұқырып шебер орындау үшін әлеуетті анықтап, қолданылатын күшті және әлсіз жақтарыны салыстыру</p>
	Ойындардағы қиялды дамыту	<p>4.2.3.3 Түрлі дене жағғыуларын орындауда қолайлы ықпал ортасын құру маңыздылығын қолындай отырып, идеяларды, ресурстар, келісетік айырмашылығын білу.</p> <p>4.2.5.5 Орындаушыларға конструктивтік қышыметар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сырт тұрғыдағы көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру</p>
	Баскетбол элементтері бар ойындар	<p>4.2.1.1 Баламаларды анықтал және жасап қозғалыс идеяларын, стратегияларды және жоспарларды анықтау және ұйымдастыру.</p> <p>4.2.6.6. Белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау</p>
4-түркі		
7-бөлім - Қарым-қатынас орнату үшін ойындар	Қауіпсіздік ережелері: Допты игеру дағдыларын дамыту	<p>4.3.4.4. Денсаулықты шығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тауекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану</p> <p>4.2.8.8 Түрлі әрекеттерді орындау кезінде олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, түрлі рөлдермен эксперимент жасау</p>
	Доппен жасалатын жаттығуларды құрастыру	<p>4.2.6.6. Белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау</p> <p>4.2.4.4 Түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді жасау және қолдану</p>
	Ойындардағы топтық іс-әрекеттер	4.2.5.5. Орындаушыларға конструктивтік қышыметар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сырт тұрғыдағы көзқарасы мен басқаларының

С.К. Кудряков

		көзқарастарын біріктіру
		4.1.2.2 Дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету
	Доспен түрлендірілген ойындар	4.1.6.6 Жаттығулардың әр түрін орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту және туғыдайтын қиындықтарды еңсеру қабілеттілігін көрсетіп орындап отыр жаттығулардың күрделілігінің деңгейін танып білу
8-бөлім – Денсаулық туралы білім алу және практика арқылы машықтандыру	Қозғалмалы ойындар дене шынықтырудың компоненті ретінде	4.3.4.4. Денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану 4.3.1.1 Дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсіну
	Жүгіру дағдылары мен денсаулықты нығайту	4.1.3.3 Қимылды орындаудың уақыт, кеңістік және бір қысыптылық туралы түсініктерін көрсететін бірқатар тиімді машықтарды және жүйеліліктерді түсіну және қолдану білу 4.1.5.5 Қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, диалектінің және байланыстарды көрсете және түсіндіре отырып, өзін-өзі және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ығыақтау
	Денсаулықты нығайтуға арналған ойындар мен эстафеталар	4.2.5.5. Оқснлаудыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шағармашылық тапсырмаларға қатысты өтініш сынып тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру 4.2.2.2 Қолбасшылық рөлдерімен кезектесіп алмасып, әркет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс естей білу

С.П. Касимов